

CA06: ارزیابی سلامت تنفسی پاکبانان شهرداری متعاقب مواجهه شغلی با آلاینده‌های محیط کار

مسعود نقاب^۱، فرشید خداپرست کازرونی*^۲، جعفر حسن زاده^۳، فرداد احمدزاده^۴

مقدمه: پاکبانان جمع قابل توجهی از کارگران خدمات شهری را تشکیل می‌دهند که با آلاینده‌های مختلفی مواجهه دارند. هدف از انجام این مطالعه ارزیابی سلامت تنفسی گروهی از پاکبانان شاغل به کار در استان فارس بود.

روش: این مطالعه کوهورت تاریخی (Historical Cohort) بر روی جمعیتی متشکل از ۱۰۵ نفر پاکبان و ۹۳ نفر گروه مرجع صورت گرفت. با افراد مصاحبه گردید و فرم پرسشنامه تنفسی مطابق توصیه انجمن متخصصین قفسه صدری امریکا (American thoracic society) برای آنها تکمیل گردید. علاوه بر آن پارامترهای عملکرد ریه برای پاکبانان در دو نوبت (قبل و بعد از مواجهه) و برای گروه مرجع یک نوبت (در حین شیفت کار) اندازه گیری شد.

یافته‌ها: تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده نشان داد که شیوع علائم تنفسی نظیر تنگی نفس، سرفه توام با خلط، خس‌خس سینه، و خلط به طور معنی‌داری در پاکبانان بیشتر از گروه مرجع است. همچنین کاهش معنی‌داری در میزان FEV1 و نیز نسبت FEV1/FVC در پاکبانان (هم قبل از مواجهه و هم بعد از مواجهه) در مقایسه با گروه مرجع مشاهده گردید. الگوی اسپرومتری اختلالات، با ضایعات انسدادی همخوانی داشت.

نتیجه‌گیری: یافته‌های مطالعه حاضر روی هم رفته نشان داد که شیوع علائم تنفسی و اختلالات عملکرد ریوی به شکل معناداری در پاکبانان بیش از گروه مرجع است و این موضوع را احتمالاً می‌توان به مواجهه پاکبانان با آلاینده‌های محیط کار آنان نظیر بیوائروسول‌ها، دود و فیوم ناشی از آگزوز اتومبیل و غیره نسبت داد.

کلید واژه‌ها: پاکبان، عملکرد ریوی، علائم تنفسی، اسپرومتری

^۱ عضو هیأت علمی گروه بهداشت حرفه‌ای دانشکده بهداشت و تغذیه و مرکز تحقیقات علوم بهداشتی شیراز، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

^۲ کارشناس ارشد بهداشت حرفه‌ای، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی/ گروه بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
kazerouni@sums.ac.ir

^۳ عضو هیأت علمی گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

^۴ متخصص طب کار، واحد بهداشت حرفه‌ای معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شیراز